

บทที่ ๓

ความเชื่อตามหลักพุทธทำนายที่ปรากฏในคัมภีร์พื้นเมืองล้านนา

จากการที่ได้ศึกษาสาระสำคัญในคัมภีร์พื้นเมืองล้านนาแล้วนั้นพบว่าในคัมภีร์พื้นเมืองล้านนาซึ่งเป็นการทำนายความฝันซึ่งเป็นเรื่องเล่าถึงสมัยที่พระพุทธเจ้า ได้ทรงทำนายพระสุบิน (ความฝัน) ให้พระเจ้าปเสนทิโกศล ได้ทรงสุบินนิมิตประหลาดถึง ๑๖ ประการ ซึ่งมีความเชื่อว่าตามคำทำนายพระพุทธเจ้าชี้ชะตามนุษย์โลกเหตุการณ์เหล่านั้นจะเกิดขึ้น แก่โลกในอนาคตกาล ซึ่งหลายอย่างได้เกิดขึ้นแล้วในปัจจุบัน จะมีโอกาสเกิดขึ้นได้โดยปรากฏความเชื่อต่อไปนี้

- ๓.๑ ความเชื่อเรื่องการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ
- ๓.๒ ความเชื่อเรื่องปัญหาทางเพศและกามารมณ์ของเยาวชน
- ๓.๓ ความเชื่อเรื่องบิดามารดาถูกละทิ้ง
- ๓.๔ ความเชื่อเรื่องผู้ขาดประสบการณ์บริหารบ้านเมือง
- ๓.๕ ความเชื่อเรื่องการตัดสินใจความขาดความยุติธรรม
- ๓.๖ ความเชื่อตามคำทำนายในเรื่อง คนดีจะด้อยค่าคนชั่วมีอำนาจ
- ๓.๗ ความเชื่อเรื่องปัญหาครอบครัว ระหว่างสามีภรรยา
- ๓.๘ ความเชื่อเรื่องผู้มีอำนาจ จะกดขี่ข่มเหงประชาชน
- ๓.๙ ความเชื่อผู้มีอำนาจไม่ตั้งอยู่ในธรรม ไม่ดูแลทุกข์สุขของประชาชน
- ๓.๑๐ ความเชื่อตามหลักพุทธทำนายเรื่องมวลมนุษยชาติศีลธรรม จริยธรรมเกิดความ

ลำเอียงไม่เสมอภาค

- ๓.๑๑ ความเชื่อพระภิกษุอลัชชีจะนำธรรมะไปใช้เป็นเครื่องมือเพื่อหาเงิน
- ๓.๑๒ ความเชื่อคนดีมีความรู้ จะตกต่ำ
- ๓.๑๓ ความเชื่อคนในตระกูลต่ำจะมั่งคั่ง และ เยาะเย้ยถากถางคนในตระกูลสูง
- ๓.๑๔ ความเชื่อมนุษย์ปล่อยตัวปล่อยใจหลงในกามตัณหาราคะ
- ๓.๑๕ ความเชื่อผู้มีตระกูลต้องไปเที่ยวประจบ และสวามิภักดิ์ต่อผู้ไม่มีตระกูล
- ๓.๑๖ ความเชื่อคนชั่วหรือคนที่ไม่ดีจะเรืองอำนาจ และใช้อำนาจไม่เป็นธรรม ทำให้คน

ดีถูกทำร้าย

๓.๑๗ สรุป

๓.๑ ความเชื่อตามหลักพุทธทำนายเรื่องการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ

พุทธทำนายในสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศล ฝันเห็นโคดำลำสัน ๔ ตัววิ่งมา ๔ ทิศ วิ่งเข้าหากัน ดุจดังจะชนกันที่หน้าพระลาน แต่หาชนกัน แต่ห่างกันไปเสีย ตามคัมภีร์พื้นเมืองล้านนา ได้ปรากฏไว้ดังนี้ คนปลาบ่น้อย จิตใจถ่อยเหลือหลาย บ่มีความอายกลัวบาป มีแต่หาบ กรรรมแวร จักได้ทุกข์เข็ญอาเพศใหญ่ กรรรมแวรไล่บีฑา ฝันจักตกมาบ่ขาด น้ำท่วมหาดวังวน ท่วม หัวคนตายเกลื่อน ดอยผาเคลื่อนบุง ฟ้าฮ้องดังสะต๋าน น้ำท่วมบ้านไฮ่นา ท่วมเคหาที่อยู่ สูงสุดกู่ ปายตาล สามเดือน ฝนมาบอกแจ้ง น้ำเหือดแห้งปอดดี หนองเปียนคนวิข้าวกล้า แดดฮ้อนจำเหลือหลาย น้ำนองกลับกาย เป็นเลือด ทุกข์ใหม่เดือดยิงจาย ฆ่ากันตายบ่ค้าง เลือดนองไหลน้ำเปียงเจนข้างตำดั้น รบเอาแผ่นดิน ถิ่นฐานอยู่สร้าง สัตว์ปาม้วยม้างบ่ค้างเหลือหลอ ปาเหลือแต่ต่อบ่มีต้นไม้ จิงฮ้อนจูใหม่บ้านไฟ เพราะคนจัญไรถ่อยไร้หลังซ้อนใกล้ศาสนา อวิชชาทอหุ้มมัวมืดกลุ่มปัญญา ตามหลักพุทธทำนายตามที่ปรากฏในคัมภีร์พื้นเมืองล้านนาตามที่ พระพุทธเจ้าทำนายนั้น เชื่อว่าต่อไปในวันข้างหน้าไม่วันใดก็วันหนึ่ง พระราชา เสนาอำมาตย์ และราษฎรต่างพากันไม่ประพฤตีสีลธรรม ทำให้เกิดความเดือดร้อนมีภัยพิบัติทางธรรมชาติเป็นสิ่งที่มนุษย์ไม่ยากให้เกิดขึ้นและยากต่อการควบคุมมิให้เกิดขึ้น และเมื่อใดที่เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติแล้วจะสร้างความสูญเสีย หายนะให้แก่มวลมนุษย์อย่างมหาศาลข้าวยาก หมดแพง ฝนฟ้าไม่ตกต้องตามฤดูกาล ตกลงมาในปริมาณที่เล็กน้อย มีแต่เสียงฟ้าร้อง ค่ำรามสนั่น หวั่นไหว เพราะความมีอุปนิสัยแห่งเกศภัย มีทุพภิกขภัย ข้าวยาก หมดแพง นำเอาศาตราภัยมารบรา ฆ่าฟันกัน เกิดภัยพิบัติจากธรรมชาติ มีแผ่นดินไหวน้ำท่วม เกิดโรคร้ายต่างๆ ประเทศที่นับถือ พระพุทธศาสนาจะถูกรุกรานจากประเทศที่นับถือศาสนาอื่น

จะเห็นได้ว่าตามพุทธทำนาย เชื่อว่าในอนาคตภายหน้านั้น มนุษย์จะไม่เกรงกลัวต่อการทำบาปกรรม ไม่ประพฤติตามหลักศีลธรรม สรรหาสิ่งบำรุงบำเรอกิเลสแห่งตน จึงทำให้คนเห็นแก่ตัว แก่งแย่งเพื่อผลประโยชน์แห่งตน ขาดความรักความเมตตาต่อกัน ต่อไปภายหน้าจะได้รับความทุกข์ยากจากการที่สิ่งแวดล้อมถูกทำลาย ธรรมชาติที่แปรปรวนเปลี่ยนแปลงจึงเกิดภัยธรรมชาติ และเมื่อจุดหนึ่งที่มนุษย์ไม่สามารถควบคุมได้ทำให้ขาดน้ำ อาหาร เกิดภัยธรรมชาติที่มนุษย์ไม่สามารถควบคุมได้เช่นภัยแล้ง น้ำท่วม เพื่อความอยู่รอดจะต้อง ฆ่ากันเพื่อแย่งอาหารที่อยู่อาศัยในการดำรงชีวิต

๓.๒ ความเชื่อในเรื่องปัญหาทางเพศและกามารมณ์

พุทธทำนายในสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศล ต้นไม้ตั้งหลายพองอกขึ้นสืบหนึ่งศอก หนึ่งก็มีดอก พระพุทธเจ้าแก้วว่า ต่อไปพายุหน้า สมัยหนึ่ง เด็กหญิงจักมีราคะดำ กิเลสหนาไฟสู่อ่านาจ

^๑ ปรากฏในคัมภีร์ใบลานผูกที่ ๖.

แห่งบุรุษผู้จ่าย ตั้งแต่เด็กก่อน จะมีคัล^๒ แลบุตรที่ยังไม่ถึงวัย^๓ ที่ควรตามคัมภีร์พื้นเมืองล้านนาได้ปรากฏไว้ดังนี้ ในอนาคตจะกล่าวถึงมาปลายหน้า มนุษย์โลกหล้าโลกีย์ แม่หญิงสิบปีขอบเข้า จักมีต้นหากามา ก่าเส้า จักมีผิวเฝ้าเป็นกุปิงเปา มีดมัวเมาเด็กขาหนุ่มน้อย ดังพระยอดสร้อยสัปปัญญู ทำนายดูแต่ให้ ดุจดั่งได้รู้เห็น นิमितกำผั้นพะเสนทิป้อเจ้า รุกขาคันไม้ปลุกไวยามเจ้า ล่วงบ้ายเข้ายามเย็น ก็ป้อยเป็นจี่มี ดอก สุ่มอกศอกบ่ปอวา มาสังกำบ่น้อย จึงบทธาบทถ้อยไปถาม เถิงอารามนิเวศน์ ขอพระพุทเจ้าจี้ เตสน์เตสนา ว่าดูการามหาบพิธ สุบินนิมิตกำผั้น ปุ่นอัครจรรยแต่ใบ้ ก็หากมาได้ญิงจ่าย คนดังหลาย โลกได้ อายุได้สิบปี ตัณหาเสียจ้อย มีลูกหอบห้อยติดแหว หัวนมแหลวบตันแก่เฒ่า ยุคใดอิถินาริ หนุ่มหน้า มีต้นหากเจ้า พระพุทเจ้าทำนาย มนุษย์ญิงจ่ายมีอายุสั้น สมัยนั้นนั้นหันปัจจุบัน ต่ายกันตั้ง วัน โรคปัจจุบันร้อยแปดปันเก้า บ่ตันแก่เฒ่าหัวหงอกผมขาว มาต่ายเป็นสาวแรรวราว่วนน้อย นับเป็น ร้อยเป็นปัน เฝียบเตียมตันไม้ฮวกไม้ไผ่ ตันบใหญ่เป็นชุย ต่ายเป็นปุยแห้งซาก ชุยฆ่าพรากต่ายไป อุป มัยดังนี้ ดังกล่าวจี่มานี้ และนา^๔

พุททำนายในสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศล ฝันเห็นจากคำทำนายของพระพุทองค์ ในข้อนี้ เชื่อว่าในอนาคตกาล ภายภาคหน้า ผู้คนในสังคมจะเกิดความฝักใฝ่ในการมณเฑาะว์ในเรื่องทางเพศ เมื่อมนุษย์ขาดศีลธรรมและเข้าสู่ยุคเสื่อม เยาวชนซึ่งยังอยู่ในวัยเรียน หรือวัยรุ่นที่ยังไม่สมควรมี ครอบครัวยังมีความกระสันใฝ่ในตัณหาราคะ ยินดีและหลงใหลในรูปสวสวยๆ เสียงไพเราะ กลิ่นหอมๆ รสดีๆ สัมผัสที่ถูกต้อง สนใจในเรื่องเพศ มีความอยากในกามารมณ์ เด็กผู้หญิงจะมีราคะดำ กิเลสหนา ตกอยู่ภายใต้อำนาจของผู้ชาย จึงจับคู่มั่วสุมกันอย่างอิสระไม่สนใจประเพณีอันดีงามหรือหน้าที่ของ เยาวชน บางคนมั่วสุมกัน ไม่มีความละอาย ทำให้เด็กผู้หญิงเกิดการ ตั้งครรภ์ และมีบุตรทั้งที่ยังไม่ถึง วัยอันควร เปรียบเสมือนต้นไม้แม้อยู่เล็กๆ แต่ก็ออกดอกออกผลเต็มไปหมด มนุษย์จะเจ็บป่วยด้วยโรค มีอายุขัยที่สั้น เหตุการณ์อย่างนี้จะมีในภายภาคหน้าโน้น ใครได้ไปเกิดในยุคนั้น สมัยนั้น ก็จะต้องพบ เหตุการณ์อย่างนี้แล

จะเห็นได้ว่าตามพุททำนาย เชื่อว่าในอนาคตภายหน้านั้นจะเกิดปัญหาเรื่องการมี เพศสัมพันธ์ตั้งแต่วัยเยาว์ นั่นว่า เด็กผู้หญิงเมื่อมีอายุย่างเข้าสิบปีขึ้นไปจะเริ่มย่างเข้าสู่วัยรุ่น ก็ความ สนใจในทางกามารมณ์ ไม่มีความละอาย ทำให้บางคนมั่วสุมกัน มีความสนใจเรื่องเพศ จนตกเป็นทาส ทางกามารมณ์ของผู้ชายทำให้เด็กผู้หญิงเกิดการตั้งครรภ์ และมีบุตรทั้งที่ยังไม่ถึงวัยอันควร

^๒ คัลฯ ในภาษาล้านนาอ่านว่า “คัล” แปลเป็นภาษาไทยกลางว่า “ครรภ์”.

^๓ วัยฯ ในภาษาล้านนาอ่านว่า “วัย” แปลเป็นภาษาไทยกลางว่า “วัย”.

^๔ ปรากฏในคัมภีร์ใบลานผูกที่ ๖

๓.๓ ความเชื่อตามคำทำนายในเรื่องการทอดทิ้งบุพการี

พุทธทำนายในสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศล เหล่าแม่โคกำลังดูดกินนมลูก ที่ตนเลี้ยง คลอดออกมาเอง ตามคัมภีร์พื้นเมืองล้านนาได้ปรากฏไว้ดังนี้ อยู่บ่เมื่อนานต้องมานเสียจ้อย บุตรต่ำลูกน้อยเกิดมา บ่มีปิดตาแป้นป่อ บ่มีไผ่ผ่อฮักษา แม่ใจหมามืดเส้า ก็ฆ่าลูกเต้าตัวตาย สัตว์จ้าวควายยังยะบ่ได้ เอาลูกไปไว้ถนคนเดียว ตักล้างแดดฮ้อน ตัวจ้าวดำเขียว หื้อคนต้องเตียวไปบ่ว่าอันมีอยู่บ่ยังสมัยนี้... คนบาปหนาหมุ่นี ดังจิตจากตีเมืองคน จักปาต้นต้นธารณฮ้อนใหม่ ตกหม้อนรกลุ่มไต่อะเวจี แสนตุกซ์ซีใหม่หมาด บ่ได้ขาดคีนัน กรรรมเวรตันจาดินี้จาดินหน้า บ่อย่าจะและนาฯ^๕ พระพุทธเจ้าได้ทำนายไว้ว่าชายหนุ่มหญิงสาว จะละเลยคนเฒ่าคนแก่ ถือสิทธิเสรีภาพ^๖ ขอบใจแก่เลี้ยง บ่ขอบใจก่บเลี้ยง บ่อยหื้อคนเฒ่าคนแก่ ป่อแม่ ปจบบองนัจอบุตรหลานของตัวเองเพื่อเอาใส่กินไพบวันๆ ห่าป่นวัสสาบ่เนาะจะใกล้ ญิงจาย โลกได้ปากันประมาทลสา บักัดขาดหาศีลธรรมเสียจ้อย หยาบจ้าวถ่อยหน้าหนา บ่มีเมตตาเผื่อแผ่ ผ่อหน้าคนแดนนอกใสในดำ เจือถ้อยฟังกำส้งแต่บ่ได้ ลูกในต้องไส้ยังบ่มีกูณ โหดร้ายทารุณป่อแม่แก่เฒ่า^๗

จากคำทำนายของพระพุทธองค์ในข้อนี้เชื่อว่าในอนาคตกาล ความอ่อนน้อมถ่อมต่อบุพการีชน การเคารพนบถอบ ความยำเกรงผู้ใหญ่ เช่น บิดา มารดา หรือพ่อตาแม่ยาย ครู อุปัชฌาย์ อาจารย์จะเสื่อมถอย ชายหนุ่มหญิงสาวจะละเลยคนแก่คนเฒ่า ทุกคนจะแสวงหาทรัพย์สินเลี้ยงชีพด้วยตนเองกันทั้งนั้น และเลี้ยงตนเองตามชอบใจ เมื่อได้ทรัพย์สินมาแล้วจะใช้ทรัพย์สินตามใจชอบ มีความพึงพอใจหรือมีความชอบก็จะให้หรือเลี้ยงดูบิดามารดาที่แก่เฒ่าเป็นอย่างดี แต่ถ้าไม่พอใจไม่พึงพอใจก็ไม่เลี้ยง ถือสิทธิเสรีภาพ ทำให้คนแก่คนเฒ่า พ่อแม่ต้องทำการประจบประแจงต้องอนัจอบุตรหลานของตัวเองเพื่อที่จะได้มีที่อยู่อาศัย และมีอาหารกินเพื่อประทังชีวิตของตนเองให้อยู่รอดในสังคมไปเป็นวันๆเท่านั้น

๓.๔ ความเชื่อตามคำทำนายในเรื่องผู้ขาดประสพการณ์บริหารบ้านเมือง

พุทธทำนายในสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศล เหล่ามนุษย์ต่างพากันจับลูกโคอ่อนเข้าเทียมแอก แทนโคหนุ่มที่แข็งแรงเอก ตามคัมภีร์พื้นเมืองล้านนาได้ปรากฏไว้ดังนี้ มินตากว้างหันไกล อุปนิสสัยสัตว์โลก จักสุขตักข์โสกันใด ก่อยฟังไปพายหน้า อยู่ไปบ่ป่อเมินเนินจ้าว ก็มีอาชาม้าเฒ่ากินหญ้าเขียวเล่าก่บจ้าว มีคนสุขกับห่มหน้าบังหวั หน้าปุ่นกลัวแต่ไต้ ยืนอยู่ไกลยามใด จักมีคนไปกำตุงใจถือดาบ แล้วก็หาบแหลมหลาว หมุ่นุมสาวหลายแหล่ มีใจแผ่เป็นจาย แต่งตัวกำยกลับเปศ

^๕ ปรากฏในคัมภีร์ใบลานผูกที่ ๒.

^๖ ภาบ ในภาษาล้านนาอ่านว่า “ภาบ” แปลเป็นภาษาไทยกลางว่า “ภาพ”.

^๗ ปรากฏในคัมภีร์ใบลานผูกที่ ๑.

ใส่คอเลสลาหนุ เข้าไปจนนักปราชญ์ สู่อาวาสเจืองจี บั๊ฮักงัดบูญบาบ บั๊ฮักน้อมกราบเอาบุญ คนมาหล้าลูนไปเสียก่อน บั๊ฮักบ่อนตางเตียว ผีตัวเดียวมีหัวหลวง มีปากกว้างตัวมน เบ็งถ้า บินอยู่บนฟ้า อากาศกลางหาว เอาสี่ไสขวางามพรารสะอาด สมมติกระดาชเป็นเงินเป็นคำ เป็นขุนบั๊ฮักธรรม เป็นผู้นำบั๊ฮักแต่ง ป้อยเอาผ้าสี่แจ่งแปดง เจ้าราจะหงส์วิเศษ จักกลับเปศเป็นกำ คนปัญญาอวดฮัก จ้าวอวดฮักธรรม บั๊ฮักดางดำบุญบาบ บั๊ฮักไหวกราบพระสงฆ์ โลกโกรธหลงแต่โครต เซาะใส่โตชอาจารย์ ผิดฮักโบราณกล่าวไว้ คนกลับมาบ่นมโหฬารเป็นดี แม่ญิงสิบปีป้อย มีจู้ มักใจชอบฮักกับเจืองจี สายฟ้ามีสีแสง แดงลายแซงประหลาด หมูนักปราชญ์แก่เฒ่า มักฮักเล่า กำพราง เจื่อใจตางวางใจคน เป็นโตชจักร้ายโหดปายลูน เป็นตัวขุนและเจ้า บ่นมเกล้าฮักกัน เงินทองของแลกจ่ายแจกซื้อกัน ถูกลงตึงวันเงินปันการ้อย เบี้ยหยอนน้อยถูก เมื่อยามใดคนจัญไรมี ใจโลภจ่าย คนผู้น้อยชอบก้าวก่ายครองเมือง ขุนนางเรื่องยศใหญ่ จักเลือกไถ่ไพร่ฟ้า หื้อปันจากตุ๊กตาจำหมองซี^๔

พระพุทธรองค์ทรงทำนายไว้ว่า พระราชาผู้เป็นใหญ่ในแว่นแคว้นจะทำการปลดอำมาตย์ผู้ ที่ควรแก่การทำงานตามตำแหน่งหน้าที่ ตามความรู้ความสามารถ ตามความถนัด แล้วหันไปทำการ แต่งตั้งคนหนุ่มสาวผู้ที่ยังด้อยความรู้ ความสามารถเข้ามาทำหน้าที่แทน ทำให้กิจการงานพัฒนาไปใน ทิศทางที่ไม่ควรจะเป็น อีกทั้งยังนำไปสู่ความยุ่งยากต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น

ความเชื่อตามสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศลทรงฝันเห็นชวานาที่เคยใช้วัวตัวใหญ่ เทียมแอกคราด ไถ กลับทิ้งวัวใหญ่เสีย หันไปใช้ลูกวัวที่ไม่เคยทำงานมาก่อนไถคราดแทนนี้ เชื่อว่าใน อนาคตกาลผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งบุคคลเข้ารับตำแหน่งจะแต่งตั้งบุคคลที่ยังด้อยความรู้ความสามารถ ประสพการณ์ ไม่เข้าใจในการบริหารประเทศชาติมาทำงาน ขาดความรับผิดชอบ ทำให้เกิดความ ผิดพลาดในการทำงาน ทำให้ประเทศชาติเสียหายไม่ก้ำวหน้าเกิดปัญหาความยุ่งยากต่าง ๆ มากมาย ตามมา

๓.๕ ความเชื่อเรื่องการตัดสินคดีความขาดความยุติธรรม

พุทธานายในสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศล ฝันเห็นอสโส ม้าตัวหนึ่งมีปาก ๒ ปาก ประชาชนทั่วไปต่างพากันเอาข้าวกล้าไปป้อนที่ปากของม้าทั้งสองอย่างเหลือมากมายมหาศาล ตามคัมภีร์พื้นเมืองล้านนาได้ปรากฏไว้ดังนี้ มีนตักกว้างหันไกล อุปนิสัยสัตว์โลก จักสุขตักขี้โสกลั่น ไต ก้อยฟงไปปายหน้า อยู่ไปบ่ปอเมินเน็นจ้า ก็มีอาชาม้าเผ่ากันหย้าเขียวเล้ากับจัว มีคนสุขกับหุ้ม หน้าบังหัว หน้าปุ่นกลั่วแต่ใบ้ ยืนอยู่ไกลยามใด จักมีคนไปกำตุงใจถือดาบ แล้วก็หาบแหลมหลาว หมูจุมสาวหลายแหล่ มีใจแม่เป็นจาย แต่งตัวกายกลับเปศ ใส่คอเลสลาหนุ เข้าไปจนนักปราชญ์ สู่อาวาสเจืองจี บั๊ฮักงัดบูญบาบ บั๊ฮักน้อมกราบเอาบุญ คนมาหล้าลูนไปเสียก่อน บั๊ฮักบ่อนตางเตียว

^๔ ปรากฏในคัมภีร์ใบลานผูกที่ ๖.

ผีตัวเดียวมีหัวหลวง มีปากกว้างตัวมน เบิ่งถ้า บินอยู่บนฟ้าอากาศกลางหาว เอาสี่ไสขวามพราว สะอาด สมมติกระตาดเป็นเงินเป็นคำ เป็นขุนบัฐธรรม เป็นผู้นำบัฐตแต่ง บ้อยเอาผ้าสี่แฉ่งแปดง เจ้าราจะหงส์วิเศษ จักกลับเปศเป็นกำ คนปัญญาอวดอู้ จ้าวอวดอู้แนวธรรม บัฐตางดำนุญบาบ บัฐให้ กราบพระสงฆ์ โลกโกรธหลงแต่ไตรต เขาใส่โตษอาจารย์ ผิดฮิตโบราณกล่าวไว้ คนกลับมาบ่ม ให้ง่ายเป็นดี แม่ญิงสิบปีบ้อย มีจู้ มักใจชอบสู้กับเจืองจี สายฟ้ามีสีแสง แดงลายแข่งประหลาด หมู นักปราชญ์แก่เฒ่า มักอู้เล่า กำพราง เจื่อใจตางวางใจคน เป็นโตษจกร้ายโหดปายลุน เป็นตัวขุนและ เจ้า บ่มบ่มเกล้าฮักกัน เงินทองของแลกจ่ายแจกซื้อกัน ถูกลงตึงวันเงินปันการ้อย เปี้ยหยอยน้อยถูก เมื่อยามใดคนจัญไรมี ใจโลภจ่าย คนผู้น้อยชอบกำวากายครองเมือง ขุนนางเรื่องยศใหญ่ จักเลือกได้ ไพรฟ้า ทือป่นจากตุ๊กต่าเจ้าหมองซี^๔

พระพุทธรองค์ทรงทำนายไว้ว่า ผู้ที่มีหน้าที่ตัดสินคดีความต่างๆจะพากันคาบสินบาทกินสินบนจากคู่ความ แล้วทำการตัดสินคดีความนั้นๆตามความพึงพอใจของตนเอง โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง เหมาะสม และมีความยุติธรรมต่อคู่ความทั้ง ๒ ฝ่ายแต่อย่างใด

ความเชื่อตามสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศลทรงฝันเห็นม้าตัวหนึ่งมีปาก ๒ ปาก ประชาชนทั่วไปต่างพากันเอาข้าวกล้าไปป้อนที่ปากของม้าทั้งสองอย่างเหลือมากมายมหาศาล นี่เชื่อว่าในอนาคตกาล ผู้เห็นแก่ตัว ขาดความฉลาด ขาดคุณธรรม เป็นคนพาลไม่รู้จักบาปบุญได้รับการแต่งตั้งผู้มีอำนาจในการวินิจฉัยตัดสินคดี ก็จะได้รับสินบน จากคู่คดีความทั้งสองฝ่ายมาไว้เป็นของตนอย่างไม่รู้จักพอ ดุจม้าสองปากที่เคี้ยวข้าวกล้าเท่าไรก็ไม่รู้จักพอ และวินิจฉัยคดีความข้างที่ติดสินบนมากกว่าเป็นผู้ชนะ

๓.๖ ความเชื่อตามคำทำนายในเรื่อง คนดีจะด้อยค่าคนชั่วเรื่องอำนาจ

พุทธานายในสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศล ฝันเห็นเหล่ามนุษย์หรือประชาชนทั่วไปได้ช่วยกันขัดสีลาดทองคำ ที่มีราคาเป็นแสน แต่แล้วกลับนำไปให้สุนัขจิ้งจอกได้เยี้ยวรตถาดทองคำนั้น พระพุทธรองค์ทรงทำนายไว้ว่า คนที่มีฐานะต่ำต้อย อยู่ในตระกูลที่ต่ำจะทำการยกฐานะตนเองขึ้นด้วยการทำการศึกษาหาความรู้ และสามารถทำให้ตนเองได้รับยศ ได้ตำแหน่งที่สำคัญๆในสังคม คนที่อยู่ในตระกูลสูงแต่ได้ทำการยกลูกสาวให้กับคนที่อยู่ในตระกูลต่ำกว่า ทำให้คนที่อยู่ในตระกูลที่ต่ำกว่าได้มีอำนาจที่สูงส่งยิ่งขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะว่าคนในตระกูลสูงได้ตั้งอยู่ในความประมาทจนทำให้ตนเองต้องตกไปอยู่ในฐานะที่ยากลำบากได้ในอนาคต

ความเชื่อตามสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศลเชื่อว่าในอนาคตกาล คนดีมีสกุลทั้งหลายจักพากันตกยากหมดสิ้นอำนาจ คนตระกูลต่ำชั่วเลว หรือคนพาลจะได้มีอำนาจคนในตระกูล

^๔ ปรากฏในคัมภีร์ใบลานผูกที่ ๖.

สูงอาจเลี้ยงชีพอยู่ได้ จึงพากันยกบุตรธิดาให้คนในตระกูลต่ำ และอยู่ร่วมกันดุจดังญาติพี่น้อง
หมาจิ้งจอก

๓.๗ ความเชื่อตามคำทำนายในเรื่องปัญหาครอบครัว ระหว่างสามีภรรยา

พุทธทำนายในสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศล ชายคนหนึ่งนำหนังสือมาพันเป็น
เชือกห้อยลงมา นางสุนัขจึงจอกกินหมดไม่เป็นเชือกได้ ตามคัมภีร์พื้นเมืองล้านนาได้ปรากฏไว้ดังนี้
อิโต ปฏฐายะ ถัดไปแถมมอบปอเมินเน้นจำ คนโลกหล้าหลวงหลาย มวลญิงจายจีผู้ บั๊ต้อยู่ตามธรรม
ใจมัดดำหม่นหมั ศาสนาตีไห้ ล่วงไปได้สองปีปีปลาย ปากันเอาบุญชาย บังหน้า เอาใบบอกบุญ
เป็นทุนออกกำ เทียวสอดล่าหาเงิน ตีมีคนเดินขวัไขว่ ตางน้อยใหญ่คนชุม พ่องเอาผ้าเหลืองคลุม
ปล่อมบวช มีอยู่สละดเนอนา อยู่ไปแถมบ่เมินนาสะนอย คนใจถ่อยกำลี บู้กองดีบุญบาป ยะอู้จำ
สุภาพ ปากเป็นน้ำธรรมจิตใจ ในดำเหมือนดินหมื่นหม้อ โลกโมโหสา ตัณหาแปดป้อ ศีลห้าข้อบู้
ความหมาย คำเจ้าแลงงายบ่สากราบไหว้ ปั่นองในไส้ต้องแม่เดียวกัน ถามฆ่าถามพันผิดกันเสียจ้อย
เมียมีจู้หน้าผัวมีเมียน้อย บู้บตีต่อยเบียนควี อิตถินาริใจบาปหยาบจำ ตัณหาเม็ดหน้ามายุ
สนุกเฮฮาจิ้นสู้ ลวดเลยเล่นจู้สมสู่จาย กำนว่กลัวอายบ่มีสักน้อย อยู่บ่เมินนานต้องมานเสียจ้อย
บุตรต่ำลูกน้อยเกิดมา บ่มีปิดตาเป็นป้อ บ่มีพ่อฮักษา แม่ใจหามาเม็ดเส้า กี่ฆ่าลูกเต้าตัวตาย สัตว์จ้วควาย
ยังยะบ่ได้ เอาลูกไปไว้ถนคนเดียว ตักล้างแดดฮ้อน ตัวจ้ำดำเขียว หื้อคนต้องเตียวไปบ่ว่าอัน มีอยู่บ่
ยังสมัยนี้... คนบาปหนาหมื่นนี้ ดับจิตจากตีเมืองคน จักปาตันทารณฮ้อนไหม้ ตกหม้อนรกลุ่มได้อะเว
จี แสนตุกข์ซีไหม้หมาด บ่ได้ขาดคืนวัน กัรรเมเวตน์จาตินี้จาติหน้า บ่อย่าจะแลนะ...ฯ^{๑๐}

พุทธทำนายในสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศล ฝันเห็นจากคำทำนายของพระพุทธองค์
ในข้อนี้ เชื่อว่าในอนาคตกาล พระองค์ทำนายว่า สุภาพบุรุษคนมีปัญญาจักเหลวไหลหลงใน
กามตัณหาราคะในทรัพย์สมบัติ ภรรยานอกใจเล่นชู้ แล มีอำนาจเหนือผัวตนแล

ความเชื่อตามสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศลเชื่อว่า.อนาคตผู้หญิงจะเหลาะแหละ
ผู้ชายจะลุ่มหลงในสุรา ชอบแต่งตัวเทียวเตร่ตามถนน เห็นแก่อามิส เป็นผู้หญิงทุศีล มีความประพฤติ
เสื่อมเสีย นำทรัพย์สินที่สามีที่หามาด้วยความยากลำบาก ไปใช้ในการดื่มสุรากับชายชู้ ประดับดอกไม้
ของหอม ไม่ทำหน้าที่งานในบ้าน

๓.๘ ความเชื่อตามคำทำนายในเรื่องผู้มีอำนาจ จะกดขี่ข่มเหงประชาชน

พุทธทำนายในสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศล ฝันเห็น คุณโภ มีโอ่งน้ำใบใหญ่กลางโอ่ง
ใบเล็ก มีผู้คนต่างพากันตักน้ำใส่โอ่งใหญ่ จนน้ำล้นพระพุทธเจ้าทำนายว่า ราษฎรจะทำการหนักเพื่อ

^{๑๐} ปรากฏในคัมภีร์ใบลานผูกที่ ๒.

บำรุงภาชีรัฐฝ่ายเดียวด้วยมิได้คำนึงถึงการเก็บไว้ สำหรับตนเองตามคัมภีร์พื้นเมืองล้านนาได้ปรากฏไว้ดังนี้ เด็กผู้หญิงสละศีล อยู่กับการแต่งตัวหญิงชายไม่เอาใจใส่การบ้านการเรือน ใช้เวลาว่างเพื่อความเพลิดเพลินอย่างเดียวตะโต ประริง ก้อยดาฟังแถมไปปายหน้า มนุษย์โลกหล้าญิงจาย บ่มีหิริ ความละอายกลัวบาป จิตใจกล้าหยาบโหดร้ายทารุณ คนผู้ใจบุญมีน้อย คนใจถ้อยมีมากหลงหลาย อันสัตว์ว้าวควายยังไ้การได้ มนุษย์ถ้อยไร้บู้ศีลธรรม บู้ฟังกำปอแม่ บู้แกว่งศศ บู้ฮาวอาป็น้อง อันเกี่ยวข้องเดียวกัน มีสุขสันต์สมสู่ เปศเปียงหม่มหมุหมา รากะตั้นหามัดเส้า เป็นพระสงฆ์องค์เจ้ายัง เปียดเปียนควี ยุคกาลีปาเถื่อน มารกลาดเกลื่อนเหลือหลาย บ่ว่าเป็นนายและเจ้า มีลูกหลานตาลเต้า บู้กราบเกล้าวันตา บู้วัดวาอารามช่วงแก้ว ฮู้แต่แอ่วถ้ากิน ต้นมีศีลสมณะเปศ อันอยู่ตามเขต อรัญญา จักปากันมิฉฉาปฏิญญี อวดหลั้วอวดดี แตกสามัคคีฮ่วมกันบ่ได้ แบ่งกักเหนื่อได้พวกไผจุ่มมัน อ้างตัววิเศษหันแฉะสวรรค์ แข่งขันประชันเตสน์สอนอวดอ้าง ตามตำต้างตางเตี่ยว อยู่ตามดงเขี้ยวป่า ไม้ คนบอดใบ้ปัญญา ต่างปากันหลงไหลหลิ่งหลู้ ใจรวนเรหย่านหยั่ง ฮู้อวดฟุ้งว่าเจ้าตนบุญ ไป อุดหนุนใส่บาตร หื้อภิกขุจาดือลัซซี หาวีธีฮ้อก่อสร้าง เอาบุญกุศลตนบุญเอกอ้าง มาแรกฮับจ้าง ทรัพย์สินเงินทอง เอาสารพัดสมบัติข้าวของ ผิดวินัยกองพระพุทธเจ้า ปาหมองหม่นเส้าเสี้ยนศาสนา นั้นแต่และนา...ฯ^{๑๑}

ความเชื่อตามสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศลจากคำทำนายของพระพุทธองค์ในข้อนี้ เชื่อว่าในอนาคตกาล โลกจะเสื่อมผู้นำประเทศหรือผู้เป็นใหญ่จะตกยากขาดศีลธรรม กดขี่ข่มเหง ประชาชน จนต้องหาเครื่องบรรณาการต่างๆไปมอบให้ด้วยความจำยอม ทั้งที่ตนเองไม่มีก็ต้อง ขวนขวายหามาให้ คนที่มีอำนาจก็มีความอยากรู้จักพอ เทียวบังคับนำเอาทรัพย์สินของคนยากจน เป็นของตน ทำให้เกิดความเดือดร้อนไปทั่ว

๓.๙ ความเชื่อตามคำทำนายเรื่อง ผู้มีอำนาจไม่ตั้งอยู่ในธรรม ไม่ดูแลทุกข์สุขของ ประชาชน

พุทธทำนายในสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศล ฝันเห็น โบกขรณี จ มีสระใหญ่ กลางสระมีน้ำมีน้ำชุ่ม ริมน้ำมีน้ำใสสะอาด ผุ่งสัตว์ต่างพากันดื่มกินน้ำนั้นพระองค์ทำนายว่า เมืองหลวงจะมีผาสุก เพราะมีภัยอันตรายต่างๆ ผู้คนต่างพากันอพยพ หนีไปอยู่ตามชนบทบ้านนอกๆ ตามคัมภีร์พื้นเมืองล้านนาได้ปรากฏไว้ดังนี้ ลุล่วงเข้าแก่งเขื่อนวีสสา ห่าป็นวีสสาบเนาะจะใกล้ ญิงจาย โลกได้ปากันประมาทลสา ปกิดขาดหาศีลธรรมเสียจ้อย หยาบจ่าถ้อยหน้าหนา บ่มีเมตตาเผื่อแผ่ ผ่อหน้าคนแต่นอกใสในดำ เจื่อถ้อยฟังกำสั่งแต่บ่ได้ ลูกในต๋องไ้ยังบ่มีบุญ โหดร้ายทารุณปอแม่แก่ เฒ่า ตึงวันคำเจ้าฆ่ากันตึงวัน มนุษย์หันโล่ฟันโล่ฆ่า ใจดำด่าจ่าปาเถื่อนเหลือหลาย มนุษย์ญิงจายตักข์

^{๑๑} ปรากฏในคัมภีร์ใบลานผูกที่ ๓.

ใจบ่นน้อย คนจำถ้อยข่มเหง คนนักเลงข่มขู่ คนผู้ต้อยบ่ได้ บ่อาจอยู่ใกล้คนพาล บัณฑิตผู้รู้
ครุบาอาจารย์ พระสงฆ์องค์ครานทนทานบ่ได้ หนีไกลบ่ไกลกลางป่าไม้คงดอย ดักจอย วอยเถื่อนถ้อง
ผะตืดต้องดงไพร สุขใจในบ่นน้อย บ่มีคนใจถ้อยแน่นหนา กำโบราณมาว่าไว้ “เว้นหมาหือปอดอก
เว้นวอกหือปอวา เว้นคนปาลาบบ่ได้ หือใกล้แสนโยชน์เนอเนา....”^{๑๒}

เหิงเมินนานล่องกาลบ่จำ เขาเข่นฆ่ากันตาย จนว่าวาม้วยมอด บ่เหลือรอดสักคน
ตักขุทธารณฮั่นไหม้ คนเสี่ยงไควตึงเมือง ดับเจียบเสียงเปศเปียงป่าจำ คนอยู่ป่าเดิมที ก็ใจดีจิ้นสู้
กลับคืนสู่เมืองเดิม สร้างบุญเสริมบ่ขาด บ่ประมาทลสา คนบาปหนาจำถ้อย ตายเรียบร้อยลงแหว ไฟ
นรกเป่นเปลว เอาไหม้บ่เหลือไว้สักคน ก็มีหั้นและเนา....” ป่อแม่ศรีทธาอาวอน้ำป่า มานั่งอยู่ถ้ำดาฟง
พุทธวจจะนั่ง ยังกำสอนพระพุทเจ้า ไชบอกเล่าปัญหา จี้จะตำพายหน้า มนุษย์ปิ่นฟ้าญิงจาย พุทธ
ทำนายจบไว้เต้าอี้ จักไขกล่าวจี้ผูกหน้ายังมี อดขันตีไว้ก่อน ก็จักห่อนได้ฟัง นิภูติตั้ง ก็บังคลสมเสร็จ
เสด็จแล้วเต้านี้ก่อนแล...”^{๑๓}

ความเชื่อตามสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศลจากคำทำนายของพระพุทธองค์ในข้อนี้
เชื่อว่าในอนาคตกาล เมื่อชนชั้นปกครองไร้ศีลธรรมใช้อำนาจปกครองจะข่มเหง ปืบค้นทารุณต่อคน
สุจริต จนต้องพากันหลบหนีออกจากบ้านเมืองเข้าไปตั้งถิ่นฐานในป่า สภาพของคนชนบทบ้านป่าจึงมี
แต่คนดี เปรียบเสมือนรินน้ำมีน้ำใสสะอาด ผุ่งสัตว์ต่างพากันต็มกิน

๓.๑๐ ความเชื่อเรื่องมวลมนุษยชาติศีลธรรม จริยธรรมเกิดความลำเอียงไม่เสมอภาค

พุทธทำนายในสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศล ฝันเห็น opak ข้าวที่คนหุงหม้อเดียวกัน
ข้างหนึ่งสุก ข้างหนึ่งมิสุก สุกๆดิบๆ ข้างหนึ่ง พระองค์ทำนายว่า ผู้บริหารจะถืออำนาจเป็นธรรม
ปกครองทวยราชมีเสมอภาค ลำเอียง ฝนฟ้าตกมิทั่วกัน แม้ว่าอยู่เขตเดียวกันอุปมาหากแต่ ในกวง
เปาเบาลม ปวยลัมจ่มลงน้ำ ส้มมาจิดล้าในใจ ปัญหาไขลึกล้ำ จื่อว่าคนใจต่ำครองเมือง คนดีเตียงหา
บ่ได้ คนถ้อยไว้กับเปนต์ คนมั่งมีจักเดือดร้อน เพราะเก็งซ้อนศาสนา ก็ฮู้หั้นมาแต่และเนา...”

ตามคัมภีร์พื้นเมืองล้านนาได้ปรากฏไว้ดังนี้ ดูการต้าวปันตาริราช เสวยอำนาจเมืองบน
มีใจจะหงนบ่น้อย จิงมากล่าวถ้อยวะจี้ ปัญหามีหลายข้อ ไชความต่อไปหลาย หือญิงจายหนุ่มเฒ่า
ปางเมืองเฮาเข้าสู่นิปพาน ปันจากภพวิญญูสงสาร วัสสากาลสามปันครบไคว ต้าวยศใหญ่ครองเมือง
ยศรุ่งเรืองมากแต่ ใจบาปเส้าปาลา ไพร่ประชาน้อยใหญ่ ได้ตุ๊กซี่ไร่เคื่องซี่ สมบัติมีมวลงมาก เขาลัก
ลากเอาไป เปนกำไรแลกส่วย เสี่ยงครบไควตึงเมือง ได้ขุนเคื่องเดือดฮั่น ได้ตุ๊กซี่ย่อนเคื่องซี่ ข้าวของ
มีหาได้ บ่ได้ใจสักอัน เอาไปป่งปิ่นจ้อมทันเจ้าจ้าง สมบัติบ่ค้ำงเหลือหลอ กรรมหนอเวรนาอ ปางหลัง

^{๑๒} ปรากฏในคัมภีร์ใบลานผูกที่ ๑.

^{๑๓} ปรากฏในคัมภีร์ใบลานผูกที่ ๑.

ก่อนก็ อุปมาเปรียบจี้ น้ำเต็ม หม้อ ไหเขายังมีใจตักใส่หม้อไหใหญ่ น้ำน้อย เขาก็ค่อยตักเอา เหมือน หมูเหาะไพร่น้อย เขาก็ป่อยเปียนควี ตีเป็นมั่งมูลมีเขาเข้าปใกล้ คนบาปถ้อยไร่กลับว่าเป็นคนดี มีอคติ มีจิตวิญญู คนศีลธรรมมีปดีเสียจ้อย จักกล่าวถ้อยมุสา เพราะตั้นหาไม้ดบอด บั๊ฐแจ้งฮอดเหตุผล ผ่อ ขึ้นบนเมฆผ้า ฝนตกจากฟ้าลงมา ไหลลงธาราเป็นแห่ง บางตี่แห่งแล้งบมีฝน ตกลงแห่งหนเป็นตี่ ตกบ ถี่เป็นเวลา บตกใส่เนาใส่ข้าว ไปตกกลางป่าเส้าดงตั้น ผ่อหั้นกันบใกล้บใกล้ ตกบไควดินลาย ตกดอม ดายปางเป่า บเหมือนเก่าก่อนนอนหลัง บเป็นสัจจตั้งเตียงหมั้น จารสดินนั้นจิตจางลงไป ปลุกผิงอัน ไตตายหมดต่างเสียง ข้าวปล่าอาหาร ปุยาหมากเหมี้ยง ของกินหล่อเลี้ยงจิตอินทรีย์ มันบงามดี เหมือนก่อน มีหน่วยก้านบ่อนดกหน่ายักษ์ ปาลาใจโหดมันมาโผดเมตตำ เอน้ำปียามาใส่หื้อหน่วย ไม้ดกหนา แถมเอาใส่ไธนาเม็ดข้าว หมากแต่งเต้าลำไย กลัวแมงสัตว์ฮ้ายบินมาแต่ไกล หนอนซอก ซอนไซกั้นไบหน่วยก้าน แห่งเหี้ยมมันลวดตาย ขาดทุนหลายเสียแวง บได้ขายแบ่งเต็มกำ ถ้าฮู้ว่าเป็น ภัยพิษ อยู่ในหน่วยไม้ กินกำบได้กล้วตาย พยารี่หลายผับ ผั่วปวดหลังแหล่เจ็บแหว่ ปวดผดผวนหัวเขา เอาไม้เต้าเป็นแสง โรคแสงร้อยแปด ฮูมล้อมเวดกำยา ยังบตันชะราแก่เฒ่า อายุสิบแปดสิบเก้า เป็น โรคเก๊าท์เหน็บขา เพราะกินปียาผักไม้ สู้ต้องใส่ตังวัน ก็นสารจวนพิษ เอามาใส่กัน บได้นึกผินอายุจัก สิ้น เดิมออนก่อนนั้นหากบ่เกยมี ใจบ่ดีไหวหวั่น หัวใจสั่นวาบหวิว อิดฮอดหิวเหน้อยอ่อน ย่อนกรรม แต่เก่าก่อน มาไล่ต้อนตวยตั้น ตุกซ์คืนวันฮ้อนใหม่ บ่อจทนอยู่ได้ ลวดเจ็บป่วยใช้ล้มหายตายไป นั้น และนา ^{๑๔}

ความเชื่อตามสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศลจากคำทำนายของพระพุทธองค์ในข้อนี้ เชื่อว่าในอนาคตกาล ผู้คนในทุกระดับจะพากันไร้ศีล แม้แต่เทพดาผู้รับพลีกรรม ก็ไม่อยู่ในธรรม กัน เห็นแก่อามิสสินจ้างเสียหมดจนทำให้ฟ้าฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล หรือตกมาไม่เหมาะสมตมมากจนน้ำท่วม ตกน้อยจนเกิดภัยแล้งทำให้ข้าวกล้าเสียหาย

๓.๑๑ ความเชื่อเรื่องพระภิกษุอลัชชีจะนำธรรมะไปใช้เป็นเครื่องมือเพื่อหากิน

พุทธทำนายในสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศล “มีประชาชนพวกหนึ่ง นำแก่นจันทร์ อย่างดี มีราคาสูงเป็นจำนวนมาก เอาไปแลกกับนมเปรี้ยวอย่างเลวๆ ราคาถูก เพียงหม้อเดียวเท่านั้น” ตามคัมภีร์พื้นเมืองล้านนาได้ปรากฏไว้ดังนี้ ตันมีศีลสมณะเปศ อันอยู่ตามเขตอรัญญา จักปากันมีจิต วิญญู อวดหลวงอวดดี แตกสามัคคีฮ่วมกันบได้ แบ่งกักเหนื่อไต้พวกไฟจุ่มมัน อ้างตัววิเศษ หั้นแผวสวรรค์ แข่งขันประชันเตสน์สอนอวดอ้าง ตามต่าต่างตางเตียว อยู่ตามดงเขียวป่าไม้ คนบอด ไข้ปัญญา ต่างปากันหลงไหลหลังหลู้ ใจรวนเรหย่านหยั่ง ฮู้อวดฟุ้งว่าเจ้าตั้นบุญ ไปจุดหนุ่นใส่บาตร หื้อภิกษุจาตอลัชชี หาวิธีฮื้อฮักก่อสร้าง เอาบุญกุศลตั้นบุญเอกอ้าง มาแรกฮับจ้างทรัพย์สินเงินทอง เอา

^{๑๔} ปรากฏในคัมภีร์ใบลานผูกที่ ๓.

สารพัดสมบัติข้าวของ ผิดวินัยของพระพุทธเจ้า ปาหมองหม่นเส้าเสี้ยนศาสนา นั้นแต่และนา. ภิกขุหนุ่มเผ่าต้นบุญ ผู้กำภูหนพุทธศาสน์ ปากันประมาทในธรรม ถูกโลภะอำลิสู่ บั๊ตงอยู่กองศีล บั๊ตงอยู่กันมกน้อย สันโดษก่อยหมดไป ของวิสัยจาวโลก บริโภคเมินมา จาวสังฆาอยากได้ เชาวหาไว้กับตัว แผลวควายจ้วรลลาก มันบ่หากเปิงกวน ไส่นาสวนซื้อไว้ แบ่งเหือนใหญ่ห้องหอ อนาถาหนอแต่ใบ้ ฮือฮอมไว้เงินทอง แลกซื้อของจาวโลก มีใจละโมบตัณหา เพราะเอาธรรมตะเถาเอนี้ ไปกล่าวจี้เตสนา หื้อจาวประจาหลังหลั จ้าวอดอุ้งสำนวนโวหาร เอาบุญประกันสวรรค์นิปพาน เป็นเก็นสะพานมาเป็นข้ออ้าง จ้าอุปมัยเอาไซดักต้าง ปล่าบค้ำงเหลือหลอ มนุษย์เฮาหนอวิชาห่อหุ้ม ตวยกันละลุ่มแสงเอาบุญ เอาเงินจ่ายซื้อก้าจูดหนุน จึงได้ตัวบุญเป็นจริงแม่นหมั้น ใครหันสวรรค์แปดจันเก้าจัน ลู่ลงคันนิปพาน หื้ออธิฐานแจ่งแย่งผ่อแก้ว มันสอนคลาดแคล้วโอวาทกำสอน หมู่อลัซซีเหมือนเกลือเป็นหนอน เตียวเตสน์สั่งสอนขึ้นเหนือล่องใต้ นั่งปั้นเก้าไม้หลับตำภาวนา ยะนั่งหลับตำบัตวังบัตัน หมู่มุมประชาลือกันจะป็น ว่าเป็นต้นบุญ มีหลายสำนักนายหน้าก้าหนุน โฆษณาบุญตัวเมืองตัวบ้าน เหมือนเอาตุ้มไซไปดักต้าง ตางน้ำค้ำงปูปล่า เอาธรรมตะเถาหากินลวงหลอก กัมฐานนอกวินัย นุ่งผ้ากาสา ผิดไป แบบเบ้า บ่เหมือนเก่าเดิมที ผ้าสีมีเหลืองหม่น สีกลักปนดำแดง ลัทธิแฝงแทรกซ้อน ยามใกล้ ข้อนศาสนา เหมือนคนปาลาง่าวใบ้ เอาแก่นไม้จันทร์แดง ราคาแพงมีค่า ไปแลกของต่ำจ้าวาจ่ม ก็อว่าเอาธรรมพระโคตมตีให้ไว้ ไปจ่ายใจผิดวินัยกอง หื้อล้าหมองแปดเปื้อน ก็หากฮู้หันมานี้และนางคนปาลาใจบาบ ใจหึกหยาบมัวดำ บั๊ตจักกรรมบุญบาบ จักปากันก้าบกัน พระธรรม บั๊ตเครพนบยำ พระพุทธเจ้า มีจฉาทีฎฐีปัญญามีตเส้า ลักทรัพย์สมบัติโบราณแบบเบ้า อันเป็นของเก่าเมินนาน เป็นปูชนียมีค่าพะมาน ของเก่าโบราณหาค่าบได้ สารูปพุทธานันตากราบไหว คนถ่อยไร้ศีลธรรม ใจมืดดำก้าเส้า ลักสารูปเจ้าไปขาย เมื่อมันตายคว่ำหน้า กรรมแก่กล้าตวยตัน ตุกข์คินวันฮ้อนไหม้ ดังได้เตสนามา ขอศรัทธาญิงจายหนุ่มเฒ่า ฟังแล้วเล่าพิจารณา ใจปัญญาก็ดีถึ มันมีแต่สันโด อดฟังไปผูกหน้าเตสน์เมินฟังเมินจ้า เจ็บหลังเจ็บแหว ก็แล้ว เต่านีก่อนแล...^{๑๕}

พระพุทธเจ้า โดยทรงพยากรณ์ว่า “จักมีสมัยหนึ่ง นักบวชในศาสนานี้ ได้ศึกษาเล่าเรียนธรรมวินัยของตถาคต ซึ่งมีวิมุติเป็นคุณค่าอันล้ำเลิศ แล้วพากันนำเอาไปแลกลาภผลหรือเครื่องสักการบูชา ด้วย เห็นแก่ปาก แก่ท้อง แม้เพียงเล็กๆ น้อยๆ” เขานำเอาคำสอนของตถาคตที่ดำหนิตติเตียนความโลภ ไปแสดงแก่มนุษย์ทั้งหลายให้ละความโลภนั้นๆ โดยสละปัจจัยลาภแก่ คนอลัซซีเหล่านั้น เมื่อไม่อาจถอนตนออกจากความเป็นทาสของความโลภ หรือไม่สามารที่จะตั้งอยู่ในธรรมอันเป็นฝักฝ่ายแห่งพระนิพพานได้แล้ว ก็จะทำร้ายความรู้ทางอรรถ พยัญชนะ หรืออาศัยเสียงอันไพเราะของตน แสดงธรรมกับผู้หลงใหลในความรู้หรือติดในเสียง แล้วผู้ฟังก็จะนำไทยทานเป็นอันมากมาให้ อลัซซีบางพวกจะนั่งแสดงธรรมเรื่องพระนิพพานตามข้างถนนหนทาง หรือตามประตูเมือง เขาจะ

^{๑๕} ปรากฏในคัมภีร์ใบลานผูกที่ ๔.

นำเอาธรรมที่ตถาคตแสดง อันประกอบด้วยคุณค่าอย่างสูงสุดไป แลกแลกสักการะ คือ เงินทองเพียงเล็กน้อย เท่านั้น

ความเชื่อตามสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศลจากคำทำนายของพระพุทธองค์ในข้อนี้ เชื่อว่าในอนาคตกาล ในสมัยหนึ่งนักบวชในพระพุทธศาสนาศึกษาเล่าเรียนพระธรรมวินัยแล้วได้นำเอาธรรมวินัยไปแลกแลกผล เครื่องสักการบูชา นำเอาคำสอนของพระพุทธองค์ไปสอนให้ประชาชน สละทรัพย์สินเงินทองเพื่อนำมาเป็นของตน

๓.๑๒ ความเชื่อเรื่องคนดีมีความรู้ จะตกต่ำ

พุทธทำนายในสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศล ลาวัณิ สีนถ น้ำเต้าแห่งปกติจะต้องลอยน้ำ พระองค์ทำนายว่า ถ้อยคำของคนพาลไม่มีศีลธรรมชอบประจบสอพลอ จะได้รับความเชื่อถือมากกว่าคำของคนมีศีลมีธรรม(หมายถึงคนดีมีความรู้ จะตกต่ำ)

ความเชื่อตามสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศลจากคำทำนายของพระพุทธองค์ในข้อนี้ เชื่อว่าในอนาคตกาลผลแห่งพระสุบินนี้ ก็จักเกิดมีในอนาคตกาล กล่าวคือ เมื่อโลกหมุนไปสู่จุดเสื่อม ในรัชกาลของพระราชผู้ไม่ตั้งอยู่ในธรรม ด้วยว่าพระราชทั้งหลายในครั้งนั้น จักไม่พระราชทานยศ และตำแหน่งแก่กุลบุตรผู้สมบูรณ์ด้วยชาติจักพระราชทานให้แก่ผู้ไม่มีสกุลเท่านั้น พวกสกุลต่ำช้าทั้งหลายจักได้เป็นใหญ่เป็นโต อีกฝ่ายหนึ่งกลับยากจน ถ้อยคำของพวกไม่มีสกุลดุจกะโหลกน้ำเต้า ดูประหนึ่งหยั่งรากลงแน่นในที่เฉพาะพระพักตร์พระราชาก็ดี ที่ประตู่วังก็ดี ที่ประชุมอำมาตย์ก็ดี ที่โรงศาลก็ดี จักเป็นคำไมโยกโคลง มีหลักฐานแน่นหนาดี แม้ในสังฆสันนิบาตที่ประชุมสงฆ์เล่า ในกิจกรรมที่สงฆ์พึงทำและคณะพึงทำก็ดี ทั้งในสถานที่ดำเนินอธิกรณ์เกี่ยวกับบาตร จีวร และบริเวณ เป็นต้นก็ดี ถ้อยคำของคนชั่วทุศีลเท่านั้น จักเป็นถ้อยคำนำสัตว์ออกจากทุกข์ได้ มีใช้ถ้อยคำของภิกษุผู้ ลัทธิ เมื่อเป็นเช่นนี้ ก็จักเป็นเสมือนกาลเป็นที่จมลงแห่งกะโหลกน้ำเต้า มาด้วยประการทั้งปวง

ปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้นจากความฝันในข้อนี้ ตามตัวบทกล่าวว่า จักเกิดขึ้นในวิสัยของพระราชผู้ทรงละเลยทศพิธราชธรรม ยกเลิกขนบธรรมเนียมโบราณราชประเพณี ซึ่งบรมมหากษัตริย์ได้ ประพฤติปฏิบัติมา ไม่เอาพระทัยใส่ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขของปวงประชาอาณาประชาราษฎร์ ละเลยในการสมทานรักษาอุโบสถศีล

แม้ในการบริหารราชการบ้านเมือง ก็ทรงมอบให้อำมาตย์ผู้ซึ่งหวังแต่ผลประโยชน์ของตนและพวกพ้อง ทำการเท็จทูลโดยปราศจากความเป็นจริง กล่าวใส่ร้ายป้ายสีเสนาอำมาตย์ผู้มีความเที่ยงธรรมในจิตใจ มอบกายถวายชีวิตแก่ราชบัลลังก์และบรมวงศานุวงศ์ด้วยความจงรักภักดี ทำให้เหล่าคนดีมีศีลธรรมในใจเกิดท้อแท้ใจ เพื่อบำบัดในตำแหน่งหน้าที่การงาน ส่วนคนพาลสันดานหยาบมักประจบประแจงสอพลอ เพื่อแสดงตัวให้เห็นว่ามีความจงรักภักดี คิดเอาแต่ประโยชน์ใส่ตัว แม้ถึงเช่นนี้ พระราชาก็ทรงตั้งไว้ในตำแหน่งที่ปรึกษาเสนาบดีเพื่อสนองพระเดชพระคุณรับใช้ใกล้ชิด

๓.๑๓ ความเชื่อเรื่องคนในตระกูลต่ำจะมั่งคั่ง และ เยาะเย้ยถากถางคนในตระกูลสูง

พุทธทำนายในสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศล สีสปถวินิต สีลา แห่งทีบกลับลอย พองอยู่เหนือน้ำ พระองค์ทำนายว่า คนในตระกูลต่ำจะมั่งคั่ง และ เยาะเย้ยถากถางคนในตระกูลสูง พระภิกษุวัชชีไม่มียางอาย จักเยาะเย้ยถากถาง พระภิกษุวัชชีผู้ปฏิบัติดี ประพฤติปฏิบัติธรรม

ความเชื่อตามสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศลจากคำทำนายของพระพุทธองค์ในข้อนี้ เชื่อว่าในอนาคตกาล พระราชาผู้ไม่ตั้งอยู่ในธรรมทั้งหลาย จักพระราชทานยศแก่คนไม่มีชาติกำเนิดไร้สกุล พวกนี้จักได้เป็นใหญ่ พวกนี้มีสกุลจักตกยาก ใครจักไม่ทำความเคารพในพวกนี้มีสกุลนี้ จักกระทำความเคารพในพวกที่เป็นใหญ่ฝ่ายเดียว แต่ถ้อยคำของกุลบุตรผู้ฉลาดในการวินิจฉัยอรรถคดีต่างๆ ผู้หนักแน่นเช่นกับศิลาที่ปักไม่หวั่นไหวลงดำรงมั่นในที่เฉพาะพระพักตร์ของพระราชา หรือในที่ประชุมอำมาตย์ และโรงศาล เมื่อพวกนั้นกำลังกล่าว พวกนอกนั้นก็จักกล่าวตอบเยาะเย้ยว่า พวกนี้พูดทำไม แม้ในที่ประชุมภิกษุสงฆ์ พวกภิกษุก็จักไม่เห็นภิกษุผู้มีศีลเป็นที่รัก ผู้ควรทำความเคารพว่าเป็นสำคัญ ในฐานะต่างๆดังกล่าวมาแล้ว ทั้งถ้อยคำของภิกษุเหล่านั้น ก็จักไม่หนักแน่นมั่นคงจักเป็นเหมือนเวลาที่เลื่อนลอยแห่งศิลาทั้งหลาย ฉะนั้นจักเกิดขึ้นในสมัยที่สังคมวิปริตแปรปรวน ผู้คนขาดศีลขาดธรรม พระสงฆ์ผู้ทรงศีลทรงวินัย ไม่ประพฤติดนอยู่ในพระวินัย ทำให้สังคมระส่ำระสาย สับสนวุ่นวาย บรรดาผู้ที่ถือกำเนิดมีชาติตระกูลดี ถึงพร้อมวิชาความรู้ความสามารถเพียบพร้อมด้วยคุณวุฒิและชาติวุฒิ มีความสามารถในสรรพวิชาการต่างๆ จะไม่ได้รับความเชื่อถืออีกต่อไป แม้จะพยายามอธิบายอย่างไรก็ตาม ผู้คนจะเชื่อฟังเฉพาะแต่ถ้อยคำของพวกที่มีชาติตระกูลต่ำ แต่มีอำนาจวาสนาได้เป็นใหญ่เป็นโต เพราะอาศัยการประจบประแจงสอพลอเพื่องมง้วงผลประโยชน์ของตนเองเท่านั้น จักมีแต่คนเคารพยำเกรงในเมื่อโลกเสื่อมโทรมดุจกันด้วยว่าในกาลครั้งนั้น พวกมนุษย์จะมีราคะจริตแรงกล้า ชาติชั่วโฉดเขลาปล่อยตัวปล่อยใจตามอำนาจของกิเลส

๓.๑๔ ความเชื่อนุษย์ปล่อยตัวปล่อยใจหลงในกามตัณหาราคะ

พุทธทำนายในสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศล มหาธูเกโย กัณห์มปุเป คิลานติ นางเขียน้อยไล่จับกินงูตัวใหญ่กินเสีย พระองค์ทำนายว่า สุภาพบุรุษคนมีปัญญาจักเหลวไหลหลงในกามตัณหาราคะในทรัพย์สมบัติ ภรรยาอกใจเล่นชู้ และมีอำนาจเหนือผัวตนแล ตามคัมภีร์พื้นเมืองล้านนาได้ปรากฏไว้ดังนี้ บุรีโส บุรุษผู้จ่ายสืบสายเค้าเหง้า เป็นเจ้าเค้าเคหา ได้อาหนังมาพันเจือกหมาต่าเสือกมาหัน เอาเชือกกันกับกันสะวาบลองคอ บ่ฮู้บ่อฮ้อมกาย บ่เปื้อน่ายคินวัน ใจติดหัวนชอบสู้...ฯ จำอุปมัยไขจากกล่าวอู้ แม่ญิงมีจู้ชอบสู้มายา ใจปาလာบาบไ้ ต้นหาใคร่เมามัว ปาลูกผัวเตือดร้อน ผัวตูกข์ฮ้อนโททำ หาเงินค่าจ่ายใจเอามาไว้หื้อเมีย บ่ใจของใกล้ เมียจ่ายใจบ่เหลือ กลับเอาเบี้ยเลี้ยงจู้ ผัวบ่ฮู้ใจเมียเงินบ่เหลือเคิ้นค้าง ฟ่องเมียจ้างฆ่าผัว ดูต่างหนวเล่นจู้ เสพสมสู่คนจาย บ่กลัวบายอาย

บาป เหมือนหมามูบบาบกินหนัง แสนตุกซ์ซังไหม้เดือด อยู่บ่เหือดคืนวัน มันมาตันสองปันห้าปาย ยัง บ่ตันแผวทำนายน สามสี่ปันห้าญิงจายโลกหล้าใจถ่อยจำบ่มีอาย ป่อจำป่อจาย อยู่กันสมสู่ อยู่กันเป็นคู่ เสพสู่เปาปิง ญิงซ้อนญิงสมสู่ เอาเป็นกู่ผิวเมีย ขี้ดล้าเหลือขนาด ย้อนหนีขาดศีลธรรม มีดมัวด่าบ่สู้ถี้ แจ้งของบ่ล้างแสรังป่อยเกิดมีมา...^{๑๖}ฯ

ความเชื่อตามสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศลจากคำทำนายของพระพุทธองค์ในข้อนี้ เชื่อว่าในอนาคตกาลกล่าวว่าจักเกิดขึ้นในอนาคตกาลภายภาคหน้า กล่าวคือเวลาที่โลกมนุษย์มีแต่ ความเสื่อมโทรม สภาพสังคมไร้ความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีแต่ความสับสนวุ่นวาย ผู้คนในสังคมพากันละเลยหลักศีลธรรม ไม่ประพฤติปฏิบัติตามที่บรรพบุรุษคนโบราณยึดถือปฏิบัติ เทคโนโลยีสื่อสาร ในรูปแบบต่างๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วราวกับดอกเห็ด พลังแห่งแสงสีเสียงสามารถสร้างความเข้าใจให้ ติดใจได้ มีพละนาฏภาพในการมอมเมาให้ผู้คนหลงไหลเคลิบเคลิ้มได้ง่าย จนยากที่จะถอนขึ้นได้เหมือน ช้างติดหล่ม

๓.๑๕ ความเชื่อเรื่อง ผู้มีตระกูลต้องไปเที่ยวประจบ และสวามิภักดิ์ต่อผู้ไม่มีตระกูล

พุทธทำนายในสุบินนิมิตองค์พระเจ้าปเสนทิโกศล กากิ สุวณฺณา ปริวารยนิติ ราชหงส์สีทอง ถูกห้อมล้อมด้วยฝูงกาดำ พระองค์ทำนายว่า พระราชาจะไม่เลี้ยงดูราชตระกูล กลับแต่งตั้ง ราษฎรเป็นผู้มีอำนาจแทนตัวเอง

ความเชื่อตามสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศลจากคำทำนายของพระพุทธองค์ในข้อนี้ เชื่อว่าในอนาคตกาล ในรัชกาลของพระราชาผู้ทรุภพนั้นแหละ ด้วยว่าในภายหน้า พระราชาทั้งหลาย จักไม่ฉลาดในศิลปะ มีหัตถิศิลป์ เป็นต้น ไม่แก้วักล้าในการยุทธ ท้าวเธอจักไม่ พระราชทานความเป็นอยู่ให้แก่พวกกุลบุตรที่มีชาติเสมอกัน ผู้รังเกียจความวิบัติแห่งราชสมบัติของ พระองค์อยู่จักพระราชทานแก่พวกพนักงานเครื่องสรงและพวกกัลบกเป็นต้น ซึ่งอยู่ใกล้บาทมูลของ พระองค์ พวกกุลบุตรผู้สมบูรณ์ด้วยชาติและโคตร เมื่อไม่ได้ที่พึ่งในราชตระกูล ก็ไม่สามารถเลี้ยงชีวิต อยู่ได้จักพากันปรนนิบัติบำรุงฝูงชนที่ไม่มีสกุล มีชาติและโคตรทราม ผู้ดำรงอิสริยยศจักเป็นเหมือนฝูง พญาหงส์ทอง แวดล้อมกาเป็นบริวาร ฉะนั้น

^{๑๖} ปรากฏในคัมภีร์ไบลานผูกที่ ๕.

๓.๑๖ ความเชื่อเรื่องคนชั่ว หรือคนที่ไม่ดีจะเรืองอำนาจ และใช้อำนาจ ทำให้คนดีถูกทำร้าย

พุทธทำนายในสุบินนิมิตของพระเจ้าปเสนทิโกศล บรรดาแพะ พวกมันไปไล่จับเสื้อมาเคี้ยวเล่น มนุษย์หันมาไล่ฟันไล่ฆ่า ใจดำต่ำเจ้าป่าเถื่อนเหลือหลาย มนุษย์ฉวยตักขี้ใจน้อย คนเจ้าถ้อยข่มเหง คนนักเลงข่มขู่ คนผู้ดีอยู่ได้ บ่อาจอยู่ใกล้คนพาล บัณฑิตผู้รู้ครูบาอาจารย์ พระสงฆ์องค์ครานทนทานบ่ได้ หนีไกลบ่ใกล้กลางป่าไม้ดงดอย ดักจอย วอยเถื่อนถ้อง ฆะเตสต้องดงไพร สุขใจในบ่ น้อย บ่มีคนใจถ้อยแน่นหนา กำโบราณมาว่าไว้ “เว้นหมาที่อุปศอก เว้นวอกที่อุปวา เว้นคนปาลา บาปไว้ หื้อใกล้แสนโยชน์เนอนา.”^{๑๗} ในอนาคตกาลเหมือนกัน ด้วยว่าในกาลครั้งนั้น พวกไม่มีราชสกุล จักเป็นราชวัลลภ เป็นอยู่เป็นโต พวกคนดีมีสกุลจักอับเฉาตถกยกราชวัลลภเหล่านั้น พวกกันยัง พระราชาให้ทรงเชื่อถ้อยถ้อยคำของตน มีอำนาจในสถานที่ราชการและโรงเรียนเป็นต้น พวกกันรูกเอา ที่ดินเรียกสวนไร่นา อันเป็นมรดกตกทอดมาจากต้นตระกูล ทำให้พวกอาณาประชาราษฎร์ต่างได้รับความเดือดร้อนกันถ้วนทั่ว และชอบใช้อำนาจบาตรใหญ่ทำการเทีจทุลกับพระราชาด้วยประการต่างๆ นานา ยินยอมยกให้แก่โดยดี แม้กระทั่งพวกภิกษุอลัชชีผู้ชั่วช้าลามกทั้งหลาย ก็จักพากันเบียดเบียน ภิกษุผู้มีศีลเป็นที่รักความชอบใจ พวกภิกษุเหล่านั้นเมื่อถูกเบียดเบียน ก็พลอยทำให้เดือดร้อน ไรที่ พักพิง จักพากันอาศัยแอบแฝงอยู่ในที่รกๆ เหตุการณ์ต่างๆ เหล่านี้ จักเกิดขึ้นเป็นเหมือนเสือดาวและ เสือโคร่งทั้งหลายต่างพากันหลบหนีฝูงแพะ เพราะกลัวจะถูกกัดกลืนกิน ฉะนั้น พระพุทธเจ้าทรง ทำนายว่าต่อไปภายหน้า คนชั่ว หรือคนที่ไม่ดีจะเรืองอำนาจ และใช้อำนาจไม่เป็นธรรม ทำให้คนดีถูกทำร้าย หรือไม่ได้รับความเป็นธรรม ต้องหลบหนี ซ่อนตัวจากภัยร้ายเหล่านี้เหมือนเสือซ่อนตัวจาก แพะ จากคำทำนายของพระพุทธเจ้าความเชื่อที่ว่าในอนาคตกาลนั้นคนผู้คนจะเกิดความทุกข์ยากจากการที่คนพาล คนไม่ดีข่มเหง นักเลงข่มขู่คนดี ทำให้คนดีไม่สามารถอยู่ในสังคมได้

๓.๑๗ สรุป

จากการศึกษาความเชื่อตามหลักพุทธทำนายที่ปรากฏในคัมภีร์พื้นเมืองล้านนา พบว่า ในพุทธทำนายพื้นเมือง ฉบับภาษาล้านนาทั้ง ๑๖ ข้อ ประชาชนมีความเชื่อเรื่องการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ, ความเชื่อเรื่องปัญหาทางเพศและกามารมณ์ของเยาวชน, ความเชื่อเรื่องบิดามารดาถูกละทิ้ง, ความเชื่อเรื่องผู้ขาดประสพการณ์บริหารบ้านเมือง, ความเชื่อเรื่องการตัดสินคดียุติความขัดความ ยุติธรรม, ความเชื่อตามคำทำนายในเรื่อง คนดีจะด้อยค่าคนชั่วมีอำนาจ, ความเชื่อเรื่องปัญหา ครอบครัว ระหว่างสามีภรรยา, ความเชื่อเรื่องผู้มีอำนาจ จะกดขี่ข่มเหงประชาชน, ความเชื่อผู้มีอำนาจไม่ตั้งอยู่ในธรรม ไม่ดูแลทุกข์สุขของประชาชน, ความเชื่อตามหลักพุทธทำนายเรื่องมวลมนุษย

^{๑๗} ปรากฏในคัมภีร์ใบลานผูกที่ ๑.

ขาดศีลธรรม จริยธรรมเกิดความลำเอียงไม่เสมอภาค, ความเชื่อพระภิกษุอลัชชีจะนำธรรมะไปใช้เป็นเครื่องมือเพื่อหาเงิน, ความเชื่อคนตีมีความรู้ จะตกต่ำ, ความเชื่อคนในตระกูลต่ำจะมั่งคั่ง และ เยาะเย้ยถากถางคนในตระกูลสูง, ความเชื่อมนุษย์ปล่อยตัวปล่อยใจหลงในกามตัณหาราคะ, ความเชื่อผู้มีตระกูลต้องไปเที่ยวประจบ และสวามิภักดิ์ต่อผู้ไม่มีตระกูล, และความเชื่อเรื่องคนชั่วหรือคนที่ไม่ดีจะมีอำนาจ และใช้อำนาจไม่เป็นธรรม ทำให้คนดีถูกทำร้าย

จากความเชื่อที่ปรากฏในพุทธทำนายทั้ง ๑๖ ข้อนี้ แสดงให้เห็นถึงวิกฤตหรือปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งในบทต่อไปจะทำการวิเคราะห์ถึงหลักธรรมที่ปรากฏในพุทธทำนายทั้ง ๑๖ ข้อ โดยที่จะวิเคราะห์ถึงหลักธรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องถึงพุทธทำนายทีละข้อ เพื่อที่จะได้ทราบถึงสาเหตุของพุทธทำนาย ตามแนวพระพุทธศาสนาต่อไป